gemeente
Weststellingwerf

Gemeentehuis
Griffioenpark 1, Wolvega
Postadres
Postbus 60, 8470 AB Wolvega
Telefoon
14 0561
Fax
(0561) 61 36 06
Internet
www.weststellingwerf.nl
E-mail
info@weststellingwerf.nl

Fractie LRW
De heer Saton

Wolvega, 26 mei 2026

Referentienummer: Z2025-00007159
Documentnummer: D2026-00025724

Behandeld door: T. Mulder

Onderwerp: Brief beantwoorden technische vragen fractie LRW

Beste meneer Saton,

Op 21 mei 2026 hebben wij van uw fractie vragen ontvangen over het Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten Weststellingwerf 2026 en het Besluit delegatie en machtiging gemeenteraad Weststellingwerf 2026.

In deze brief geven wij u onze antwoorden. Voor de leesbaarheid van deze brief herhalen wij voor elk antwoord eerst uw vraag.

Agendapunt 6. Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten Weststellingwerf 2026

1. **Hoe toetst het college of participatie daadwerkelijk zorgvuldig en representatief heeft plaatsgevonden?**

Dit is niet mogelijk, dat is afhankelijk van de uitkomst van de contacten met de initiatiefnemer. We nemen deze week nog contact op met de initiatiefnemer en we streven naar een snelle afhandeling.

2. **Wanneer vindt het college participatie onvoldoende?**

Wettelijk is bepaald dat als participatie verplicht is gesteld door de gemeenteraad, de wijze waarop participatie wordt uitgevoerd vormvrij is (bijvoorbeeld een informatieavond, enquête of inlooptafel). Wel moet de initiatiefnemer bij de vergunningsaanvraag voor een BOPA motiveren hoe aan participatie is gedaan en wat de uitkomsten waren.

3. **Welke minimale eisen gelden voor participatie?**

Het wettelijke doel van participatie is in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden bij de besluitvorming over projecten of activiteiten. Het doel is om belangen, meningen en creativiteit tijdig op tafel te krijgen om zo de kwaliteit van plannen te verbeteren en het maatschappelijk draagvlak te vergroten. Dit raamwerk vormt de wettelijke minimale eisen. Een gemeente kan aanvullend participatiebeleid vaststellen voor concrete beleidsregels en handreikingen die gebruikt kunnen worden bij het toetsen van een vergunningsaanvraag voor een BOPA die is aangewezen voor verplichte participatie. Op dit moment hebben we dit beleid nog niet.

4. **Is een informatieavond voldoende om aan participatie te voldoen?**

Onder de Omgevingswet is participatie vormvrij en kan een initiatiefnemer ervoor kiezen om een informatieavond te organiseren ten behoeve van participatie. In de basis kan een informatieavond dus voldoende zijn voor participatie bij de aangewezen gevallen BOPA, zolang er in voldoende mate is gemotiveerd hoe de informatieavond is verlopen en wat de uitkomsten waren.

5. **Hoe wordt omgegaan met situaties waarin inwoners aangeven zich niet gehoord te voelen?**

Inwoners die zich niet gehoord voelen bij de uitgevoerde participatie kunnen een bezwaarschrift tegen de verleende omgevingsvergunning indienen. De bezwaarmaker moet belanghebbende zijn en het bezwaar moet schriftelijk en gemotiveerd worden ingediend.

6. **Wordt een participatieverslag verplicht onderdeel van de aanvraag?**

Voor de aangewezen gevallen die op de lijst van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten staan, is een participatieverslag geen verplicht onderdeel van de aanvraag. Wettelijk is bepaald dat als participatie verplicht is gesteld door de gemeenteraad, de wijze waarop participatie wordt uitgevoerd vormvrij is (bijvoorbeeld een informatieavond, enquête of inlooptafel). Wel moet de initiatiefnemer bij de vergunningsaanvraag voor een BOPA motiveren hoe aan participatie is gedaan en wat de uitkomsten waren.

7. **Wordt daarin ook opgenomen:**
- **welke bezwaren zijn ingebracht;**
- **welke alternatieven zijn besproken;**
- **en wat daarmee gedaan is?**

Het onderdeel participatie bij een BOPA-motivering moet concreet aantonen dat de initiatiefnemer de omgeving vroegtijdig hebt betrokken bij je plannen. Het verslag bevat in ieder geval:
- Een overzicht van hoe en wanneer omwonenden of belanghebbenden zijn geïnformeerd.
- De reacties, zorgen en ideeën vanuit de buurt.
- Hoe daarmee is omgegaan.

8. **Welke gevolgen heeft onvoldoende participatie voor een aanvraag?**

De omgevingsvergunning kan dan niet verleend worden, omdat de BOPA-motivering niet volledig is. De aanvrager zal gevraagd worden om de aanvullende gegevens vooralsnog aan te leveren.

9. **Kan participatie leiden tot het alsnog voorleggen van een dossier aan de raad?**

Het Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten geeft concrete categorieën van initiatieven die aan de raad voorgelegd worden voor bindend advies. Mocht vanuit de participatie naar voren komen dat betrokkenheid van de raad wenselijk is en het bindend adviesrecht niet van toepassing zijn, dan kan het college geen bindend advies vragen aan de raad. Wel kan het college vrijwillig advies vragen aan de raad.

10. **Hoe wordt rekening gehouden met de schaal en gevoeligheid van kleine dorpen binnen de gemeente Gemeente Weststellingwerf?**

In de basis wordt geen onderscheid gemaakt tussen de schaal en gevoeligheid van de kernen in de gemeente Weststellingwerf. Wel wordt altijd geadviseerd om de plaatselijke belangen van de kleine dorpen te betrekken bij de planvorming. De vastgestelde participatiewijzer geeft initiatiefnemers handvatten voor de juiste manier van participeren.

11. **Erkent het college dat een ontwikkeling juridisch beperkt kan lijken, maar maatschappelijk grote impact kan hebben op een dorp?**

Ontwikkelingen kunnen inderdaad complex zijn en een grote impact hebben op de omgeving.

12. **Hoe worden dorpsbelangen expliciet meegewogen bij BOPA's?**

Primair ligt de verantwoordelijkheid voor het participatieproces bij de initiatiefnemer. Er wordt geadviseerd om de plaatselijke belangen van de kleine dorpen te betrekken bij de planvorming.

13. **Welke mogelijkheden hebben inwoners nog wanneer zij zich niet kunnen vinden in een ontwikkeling die via een BOPA-procedure loopt?**

Belanghebbenden kunnen een bezwaarschrift tegen een verleende omgevingsvergunning indienen. Het college doet dan een volledige heroverwegen van het besluit. Mocht de bezwaren blijven bestaan, dan kan een belanghebbende beroep en hoger beroep aantekenen bij de rechtbank.

14. **Vallen tijdelijke of crisisopvanglocaties onder de categorieën waarvoor bindend adviesrecht geldt?**

De categorie voor opvanglocaties voor meer dan 15 vluchtelingen, arbeidsmigranten en/of andere aandachtsgroepen staat op de lijst van aangewezen gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarop het bindend adviesrecht van toepassing is en waarbij participatie verplicht is. Dit geldt voor zowel tijdelijke als permanente opvanglocaties.

15. **Bij welke vormen van tijdelijke opvang blijft de raad formeel betrokken?**

Zie antwoord vraag 14.

16. **Is overwogen om maatschappelijk impactvolle opvanglocaties expliciet onder bindend adviesrecht te laten vallen?**

Dit is inderdaad expliciet overwogen. De voormalige restcategorie ten aanzien van gevoelige onderwerpen bleek juridisch niet houdbaar. Het college is van menig dat het onderwerp 'opvanglocaties' onder het vorige besluit geschaard zou worden onder de categorie 'gevoelige onderwerpen'.

17. **Hoe wordt omgegaan met participatie bij spoed- of noodsituaties?**

Als het gaat om een opvanglocatie voor meer dan 15 vluchtelingen, arbeidsmigranten en/of andere aandachtsgroepen dan is participatie verplicht. In andere gevallen wanneer participatie niet verplicht is, raden wij aan om vooralsnog tijdig de buurt te informeren wat vaak zorgt voor meer draagvlak en het voorkomt mogelijk bezwaarschrift tegen een omgevingsvergunning. We kennen geen spoed- of noodprocedures. Ook bij noodsituaties is het belangrijk om de omwonenden te blijven informeren/betrekken bij de besluitvorming.

18. **Hoe voorkomt het college dat de raad pas geïnformeerd wordt nadat bestuurlijke afspraken al grotendeels vastliggen?**

In de 'Procesnotitie adviesrecht raad BOPA OWO-gemeenten' staan alle werkafspraken ten aanzien van het proces en het vroegtijdig betrekken van de raad.

19. **Is het college bereid om deze regeling na één jaar te evalueren?**

Wij adviseren om het Besluit elke drie jaar te evalueren, zodat er voldoende tijd is om meer ervaring op te bouwen met de voorgestelde werkwijze en de aangewezen categorieën.

20. **Kan die evaluatie in ieder geval inzicht geven in:**
- **aantal verleende BOPA's;**
- **aard van de aanvragen;**
- **participatie-ervaringen;**
- **juridische procedures;**
- **maatschappelijke weerstand;**
- **en ervaringen van dorpen/inwoners?**

De evaluatie zal onder andere het aantal verleende omgevingsvergunningen voor BOPA's die op de lijst staan inzichtelijk maken. Er wordt bij de evaluatie ook inzicht gegeven in hoe de lijst van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarop binden adviesrecht van toepassing is en participatie verplicht is, gebruikt is. Alle ervaringen binnen de organisatie zullen ook meegenomen worden in de evaluatie.

21. **Is het college bereid de raad op basis van die evaluatie opnieuw te laten beoordelen of de huidige afbakening van het bindend adviesrecht wenselijk is?**

Ja.

22. **Hoe waarborgt het college dat maatschappelijk ingrijpende ontwikkelingen niet buiten het zicht van de raad én inwoners worden afgehandeld?**

Het college van B&W waarborgt dit door strikte naleving van de actieve informatieplicht en het toepassen van de wettelijke participatievereisten, waardoor inwoners vroegtijdig worden betrokken bij ingrijpende ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen.

Agendapunt 7. Besluit delegatie en machtiging gemeenteraad Weststellingwerf 2026

1. **Kan het college toelichten waarom gekozen is voor deze specifieke afbakening van het bindend adviesrecht?**

Het is ons onduidelijk wat bedoeld wordt met specifieke afbakening van het bindend adviesrecht. Als hiermee bedoeld wordt waarom gekozen is voor een scheiding van het bindend adviesrecht en de delegatie, dan is dat om de besluiten helder te houden en alle delegatiebevoegdheden van de raad in een overzichtelijk besluit te hebben staan.

2. **Welke concrete knelpunten uit de praktijk van de afgelopen periode maken deze wijziging noodzakelijk?**

Door wet- en regelgeving wijzigingen was het Verzamelbesluit 2021 achterhaald en voldeed de tekst niet aan het doel van de Omgevingswet. Voor het Besluit delegatie en machtiging gemeenteraad Weststellingwerf 2026 is daarnaast delegatie van mer-beoordelingsbesluiten toegevoegd ten behoeve van betere dienstverlening en snellere procedures.

3. **Welke bevoegdheden verschuiven met dit voorstel feitelijk van raad naar college?**

Zie hiervoor het Besluit delegatie en machtiging gemeenteraad Weststellingwerf 2026. Ten opzichte van het vorige besluit is slechts de delegatie van de mer-beoordelingsbesluiten toegevoegd.

4. **Hoe voorkomt het college dat de raad vooral achteraf kennisneemt van maatschappelijk gevoelige ontwikkelingen?**

Het Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten geeft concrete categorieën van initiatieven die aan de raad voorgelegd worden voor bindend advies. Mocht vanuit de participatie naar voren komen dat betrokkenheid van de raad wenselijk is en het bindend adviesrecht niet van toepassing zijn, dan kan het college geen bindend advies vragen aan de raad. Wel kan het college vrijwillig advies vragen aan de raad.

In de ‘Procesnotitie adviesrecht raad BOPA OWO-gemeenten’ staan alle werkafspraken ten aanzien van het proces en het vroegtijdig betrekken van de raad.

5. **Is overwogen om bepaalde categorieën alsnog onder bindend adviesrecht te houden? Zo ja, welke afwegingen zijn daarbij gemaakt?**

Deze informatie is te vinden in de ‘Memo evaluatie verzamelbesluit’ welke als bijlage is toegevoegd aan het voorstel ‘Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten’.

6. **Hoe wordt geborgd dat de raad voldoende democratische grip houdt op ruimtelijk ingrijpende ontwikkelingen?**

Het college kan bij zeer complexe en gevoelige ontwikkelingen besluiten om de gemeenteraad te betrekken. Ook al staat een ontwikkeling niet op de lijst van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarbij bindend adviesrecht van toepassing is.

7. **Wanneer acht het college een ontwikkeling “maatschappelijk of politiek gevoelig”?**

Dit is geen technische vraag.

8. **Is het college bereid een vangnetbepaling op te nemen waarbij aanvragen alsnog aan de raad worden voorgelegd bij grote maatschappelijke impact of maatschappelijke onrust?**

Dit is geen technische vraag.

9. **Hoe wordt de raad tussentijds geïnformeerd over verleende BOPA's?**

Het college kan ook besluiten om de raad te informeren via een collegebrief met een overzicht van maatschappelijk gevoelige ontwikkelingen.

10. **Kan de raad periodiek een overzicht ontvangen van:**
- **verleende BOPA's;**
- **lopende participatietrajecten;**
- **afwijkingen van beleid;**
- **maatschappelijke bezwaren?**

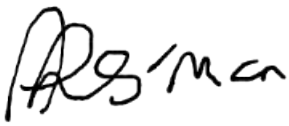
Deze informatie is te vinden in de 'Memo evaluatie verzamelbesluit' welke als bijlage is toegevoegd aan het voorstel 'Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten'.

11. **Hoe voorkomt het college dat een stapeling van kleine afwijkingen uiteindelijk leidt tot grote ruimtelijke veranderingen zonder expliciete raadsafweging?**

Onder de Omgevingswet wordt cumulatie van kleine afwijkingen voorkomen, door niet alleen naar individuele projecten te kijken, maar de gehele fysieke leefomgeving in balans te houden. Bij iedere aanvraag omgevingsvergunning dient gemotiveerd te worden wat de effecten zijn op de fysieke leefomgeving, waarbij ook rekening wordt gehouden met eerder verleende omgevingsvergunningen. Dit begint bij het stellen van kaders in de omgevingsvisie.

Hoogachtend,

namens burgemeester en wethouders van Gemeente Weststellingwerf.

A. Lesman

Teamleider Beleid

Wij constateren een fout antwoord bij vraag 1 van de antwoordbrief. Hieronder ontvangt vooralsnog u het juiste antwoord.

1. **Hoe toetst het college of participatie daadwerkelijk zorgvuldig en representatief heeft plaatsgevonden?**

Bij een aanvraag omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) wordt getoetst of de initiatiefnemer in voldoende mate heeft gemotiveerd hoe aan participatie is gedaan en wat de uitkomsten waren.

Excuses voor het ongemak.